

ויקרא (257)

צריך לדעת ש"הדרך האמצעי" הוא הטוב והנכון, הקיצוניות אינה דרך בעבודת ה'. ולכן השאור הוא קיצוני מקצה אחד שהוא חמוץ ולא ראוי לאכילה, אינו קרב על המזבח, וגם הקצה השני שהוא הדבש, שהוא מתוק מאוד ותאווה לאדם, אינו קרב על המזבח.

ספר "שולחן אליהו"

"והוי שותה בצמא", תמיד בכל עת

וְכָל קָרְבַּן מִנְחָתְךָ בְּמֶלֶח תִּמְלֹךְ (ב. יג.)

שנינו (אבות א. ד): "והוי שותה בצמא את דבריהם". ולכאורה אין המשל דומה לנמשל: כי 'הוי שותה', משמע לשון בתמידות, והשותה בצמא אחר ששתה, כלה הצמאון ולא יוכל עוד לשתות. אלא ידוע, השותה מים מלוחים, ככל ששותה יותר, כן הוא צמא יותר. וזהו שאמרו: "והוי שותה בצמא את דבריהם", דהיינו כמו השותה דבר שגורם להתגברות הצמאון, כמו מים מלוחים, כן יהיה עסק התורה. וזה הרמז: "וְכָל קָרְבַּן מִנְחָתְךָ", דהיינו עסק התורה, שהוא במקום קרבן (מנחות ק.). "בְּמֶלֶח תִּמְלֹךְ", שתהיה תמיד שותה בצמא את דבריהם, בבחינת "צמאה לך נפשי" (תהלים סג. ב.)

ספר "עלים לתרופה"

איזה לימוד הוא בבחינת עבודה בבית המקדש?

וּשְׁחָטוּ פֶּתַח אֵהָל מוֹעֵד (ג. ב.)

שיר המעלות הנה ברכו את ד' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות (תהלים קלח, א) א"ר יוחנן אלו תלמידי חכמים העוסקים בתורה בלילה ומעלה עליהן הכתוב כאילו עסוקים בעבודה (מנחות ק.). אותו יסוד מצינו בגמרא (תמיד לב:): כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו שנאמר: "קומי רוני בלילה לראש אשמורות שפכי כמים לבך נוכח פני ה'" (איכה ב. יט), אם הרינה היא בלילה לראש אשמורות, אז שפכי כמים לבך לנוכח פני ה' שהשכינה כנגדו. צריך להבין מה הענין הגדול דוקא בלימוד הלילה וכי אם הוא לומד תורה ביום אין לו את המעלה של נוכח השם והרי זה שלומד בלילה ודאי שלומד גם ביום? דברים מופלאים ונשגבים כותב הבעל ה"אור שמח": אין הכוונה לילה מבחינת הזמן לאפוקי יום, אלא הכוונה למצב של לילה, היינו בסתר, בצנעא, בעת הדחק, שלומד לתכלית אחת ויחידה שזהו רצון ה'.

ספר "לתתך עליין"

הדם זריזות, החלב כבודות

וְזָרְקוּ... אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ... וְהִקְרִיבוּ... אֶת-הַחֵלֶב (ג. ב-ג.)

מבואר שמכל קרבן היו מקריבים על גבי המזבח את הדם ואת החלב, מדוע דוקא את הדברים האלה

וְעָרְכוּ בְּנֵי אֱהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנֹּתָחִים אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַפָּדֶר עַל הַעֲצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ. (א. ה.)

כבר תמהו הראשונים, למה אצל בן בקר נאמר: "וְעָרְכוּ בְּנֵי אֱהֱרֹן הַכֹּהֲנִים", לשון רבים, ואצל הצאן "וְעָרְךָ הַפֶּה" (פסוק יב), לשון יחיד, ותירצו, בי בבן בקר, שהוא מין גדול, צריך כמה כהנים לערוך אותו, אך הצאן הוא מין קטן, ודי בכהן אחד, אך עדיין יש להבין, מדוע צריך הכתוב לצוות על כך, הרי ברור שאם כהן אחד לא יוכל להקריב לבדו, ממילא יסייעו אחיו הכהנים? יש לומר שמעבודת הכהנים אפשר ללמוד שעל יהודי להיות טוב עין, כי ידוע שהכהנים היו בעלי כח וגבורה, והיה ביכולתם להקריב בן בקר לבדם, אלא שהיו טובי עין, וכל אחד רצה לזכות גם את חבירו בדבר מצוה, ולכן שיתפו גם את חבריהם בהקרבה. וצריך כל אדם לקחת מזה מוסר השכל, שאם בדבר מצוה כן, על אחת כמה וכמה בשאר עניני העולם, כדכתיב "טוב עין יבורך" (משלי כב. ט)

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

עֲלָה הוּא, אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לָהּ (א. יז.)

נאמר בעוף ריח ניחוח, נאמר בבהמה ריח ניחוח, לומר לך: אחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון ליבו לשמים (רש"י).

נפקא מינה מקביעת חז"ל ש"אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים" הוא: מי שנותן אלף זוז לצדקה באלף פעמים, זהו לפי רוב המעשה, שנותן אותם בהרבה פעמים, ובכל פעם ופעם יש לו התעוררות לעשות מצוה, ואילו זה שנותן בפעם אחת, אף על פי שנותן באותו פעם כל מה שנותן חבירו בפעמים רבות, לא התעורר במצוה אלא פעם אחת. על כן אין שכרו כי אם שכר פעם אחת, והאחד יש לו שכר הרבה פעמים. כי הקב"ה אינו מקבל מהאדם אלא רצונו הטוב, בין שיתן הרבה בין שיתן מעט, וכמו שאמרו: "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים". ולפי רוב המעשה אדם נידון, ולא על פי המעשה, אם האחד יהיה רוב המעשה ומעט מדמים, והשני מעשה אחד מרובה בדמים, השכר הוא לפי רוב המעשים!

ספר "שלל לא יחסר"

כָּל שֶׁאֵר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לָהּ (ב. יב.)

מדוע נאסרו השאור והדבש בהקרבה על גבי המזבח? אברבנאל פרש בדרך פשט: ידוע שהשאור חמוץ ואינו נאכל כמות שהוא, ודבר שאינו ראוי לאדם אינו ראוי למזבח, לעומת זאת הדבש הוא מאכל הנאכל חי, ויש חשש שחלילה הכהן המקטיר יטעם מהדבש וימעל בקודש. חכמי הדרש פרשו את הענין בדרך מוסר: האדם

הלכה: האם יש מצוה לנשים לילך לביהכ"נ לשמוע המגילה ברוב עם

כתב המ"ב (סי' תרפט סק"א): ולכן צריך האיש לקרותה בביתו לפני הבתולות והמשרתות, ובקצת מקומות נוהגין שהן הולכות לביהכ"נ וכו' לשמוע הקריאה אכן צ"ע איך יוצאין שם נשים דאי אפשר לשמוע כדין. כתב הפסקי תשובות (אות א): מלשון זה משמע דאין שום חיוב מדינה לנשים לילך לשמוע הקריאה בביהכ"נ כדי לקיים 'ברוב עם הדרת מלך', כמו שחייבו אנשים, אף באופן שיוכלו לשמוע הקריאה כדין, ולכן יש שכתבו שבמקרה שצריכים מבני הבית לישאר בבית כדי לשמור על התינוקות, עדיף שהנשים ישארו בבית, ובניהם שהגיעו לחינוך ילכו לשמוע המגילה בביהכ"נ.

פסקי תשובות חלק ו'

פתגם: ההולך בדוך המלך, בקושי משאיר עקיבות, הפוסע על קוצים, מכין דרך לבאים. ספר "שמחה"

חקירה: הקדש

הדינם שנתמעטו בהקדש, (ריבית, גזיקין ועוד) תלויים בקנין הממוני של הקדש, או בקדושה (קובץ שיעורים ח"ב כ-ו) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שלישית מהיכן?

חזן התפלל בשבת לפני התיבה, ובהגיעו ל'קדושה' הפליג בסילסולים וחזר שלוש פעמים על 'והוא ישמיענו ברחמיו' התמרמר אחד המתפללים, משך בכתפיו ואמר: אינני מבין! בסידור כתוב מפורש: והוא ישמיענו ברחמיו שנית, ובשום מקום לא נאמר, והוא ישמיענו ברחמיו שלישית. ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף ע)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא לבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צירלי בן ג'ולייט אסתר.

מקריבים? יש לומר: הדם מעיד על חריצות, על התסיסה, על זריזות. הדם כל הזמן זורם. לעומת זאת החלב מעיד על כבדות. ואת שניהם צריכים לעבודת ה': כשבאה ליד האדם מצוה, ירוץ ויזדרז לעשותה. וכשמזדמנת לו עבירה, יהיה כבד ללא כוח.. אדם שחטא, וכעת מביא קרבן, בעצם פעל הפוך: לעבירה הוא רץ, ובנוגע למצוה התנהג בכבדות. לכן אומרים לו להקריב על המזבח גם הדם וגם החלב, לכפר על מעשיו. ספר ומתוך האור

נפש פי תחטא בשגגה (ד. ב)

מה טעם אין החוטא במזיד מביא קרבן על חטאו. הנה הרמב"ן האריך בטעם הבאת הקרבנות שבאמת היה ראוי שתינטל נפש החוטא מחמת חטאו, והקרבת הבהמה היא כנתינת נפש הבהמה תחת נפשו. ותמוה, שהרי נפש האדם נעלה ונשגבה יותר מנפש הבהמה, ומה תמורה היא בהקרבת הבהמה. אלא קרבנות הבאים על חטא הנעשה בשוגג, כלומר באופן שהחטא לא היה מצד הנפש השכלית אלא מצד הנפש הבהמית, על כך יש באמת כח הבהמה לכפר, אבל אם חטא בזדון, כלומר ששיתף את מחשבת לבו ונפשו בחטא, אכן אין יכולת האדם להתכפר בנפש בהמה

רב רובין זצ"ל בספר "טללי אורות"

חיבור איש לרעהו

ואם-נפש אחת תחטא בשגגה (ד, כז)

דבר אינו מקבל טומאה אלא אם כן הוא תלוש משורשו, אבל כל זמן שהוא מחובר לשורשו איננו עשוי לקבל טומאה. הוא הדין גם בבני ישראל, כל עוד שמחברים הם איש לרעהו באחדות מלאה, הריהם ממילא צמודים אל שורשם ואין הטומאה יכולה לחול עליהם. אבל אם "נפש אחת", נפש שהיא אחת בפני עצמה ומובדלת מכלל ישראל, עלולה היא מאוד לבוא לידי "תחטא".

ספר "מעיינה של תורה"

מזונותיו של אדם קצובים לו

וְשָׁלַם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּבְמִשְׁתֵּיו יֹסֵף עָלָיו (ה, כד)

אמרו רבותינו (ביצה טז). תני רבי תחליפא כל מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה, חוץ מהוצאת שבתות, והוצאות יו"ט, והוצאות בניו לתלמוד תורה. ובמדרש רבה (פרשת אמור), מוסיף הוצאות ראשי חודשים, שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו. ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, היכן רמזו זה בתורה?: "וְשָׁלַם אֹתוֹ", מה שמשלם ומוציא הוצאות, ידע שהקציבו לו זאת "בְּרֹאשׁוֹ", בראש השנה, וממילא יש לו להזהר לא לעשות יציאה מרובה (רש"י שם), אבל "וּבְמִשְׁתֵּיו יֹסֵף עָלָיו", ראשי תיבות וְחוץ מְהוּצָאוֹת שַׁבָּת, תּוֹרָה יו"ט וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, את אלו יוסף עליו, שאם הוסיף מוסיפים לו.

ספר "אוצרות התורה"

